

İNŞAAT MÜHENDİSLERİNİN İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİNE VE ÖĞRENCİLERİNE KATKILARI NELER OLMALIDIR?

M. Tamer Özmen

SUNUM

Bu sunum: Akademik çalışma ve araştırmaların sonucu olarak değil, tamamen determinist yaklaşımın (gerekirciliğin) bir sonucu olarak hazırlanmıştır. İnşaat mühendislerinin; inşaat mühendisliği eğitimine ve öğrencilerine, teknik, ekonomik ve sosyal sorunlarının çözümünde, katkıda bulunması amacıyla sunulmuştur.

AMAÇ

İnşaat mühendisleri ülke yatırımlarının büyük bir bölümünde görev almakta, dünya ülkelerinin yatırımlarına da katkı vermektedirler.

İnşaat mühendisliğinin uygulamalarında kalite, çağdaş eğitim sistemi ile sağlanmaktadır.

Hızla gelişen teknolojinin tamamı olmazsa bile ana öğelerini, inşaat mühendisliğinin hizmetine sunmak ve inşaat mühendisliğinin kalitesini artırmak, inşaat mühendislerinin amaçlarından biridir. Sempozyumun amacı da budur.

KAPSAM

İnşaat mühendisliğinde amaç aynıdır. Etkin bir inşaat mühendisi olmaktır. Ancak, ülkemizde inşaat mühendislerinin profili ve niteliği farklıdır. Buna neden: öğrenci profilindeki kalite, öğretim elemanının niteliği ve yeterliliği, eğitim kurumlarında ki yöntem ve teknolojik gelişim, araç ve olanaklardaki değişimler, eğitim sistemleri ve politikalarıdır.

Bu farklılıklar ülkemizin bugünkü gerçeğidir. Bu farklılıkların azaltılmasında, inşaat mühendislerinin ve mesleki kuruluşunun katkıları ve payı olmalıdır.

İnşaat mühendisliğinin eğitimi ve gelişimi; Gerek akademik çevrelerde ve gerekse Devletin ilgili kurum ve organlarında yeterince tartışılmaktadır. Bu sempozyumun amaçlarından biri de inşaat mühendisi olarak bizlerin ve mesleki kuruluşumuzun katkıları neler olmalıdır.

Bu soruya cevap vermeden önce üniversiteleri etkileyen sosyolojik dış etkenlerden bahsetmek istiyorum.

ÜNİVERSİTE VE ÇEVRESEL ETKENLER

Anayasa Madde 42- Kimse, eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamaz.

Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılabları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.

Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez. Denilmektedir.

Tüm eğitim kuruluşları insan merkezli alanlardır. Öğrenciler ve öğretim elemanları toplumsal açıdan değerlendirildiğinde toplumun beklentileri doğrultusunda şekillenmektedirler. Dolayısıyla öğrenciler, öğretim elemanları hatta okul yöneticileri çevreden bağımsız ona duyarsız kalamazlar.

Özellikle öğrencilerin, öğrenim yaşamları ile birlikte sosyal ve kültürel yaşamlarında, ideolojik grupların, cemaat ve tarikatların etkinliği olmaktadır. Bu bugün için ülkemizin bir gerçeğidir. Bu oluşum toplum tarafından kanıksanmış olup bazı gruplar tarafından da desteklenmekte ve teşvik edilmektedir. Bu oluşuma etki eden en önemli faktörler:

- Bölgeler arası orantısız gelişmişlik farkı.
- Sosyal ve kültürel farklılıklar.
- En önemlisi de öğrenciler arasında ki ekonomik farklılıktır (yoksulluk).

Eğitim kurumları tarafından; her tür ideolojiden uzak, teknolojinin hızlı gelişimi ve çağdaş bir eğitim sistemi içerisinde kazanılan, meslekin orijinine ve kurallarına uygun ve rasyoneliteye dayalı dünya ve ülkeye hizmet verecek şekilde eğitim verilmekte midir? Sayılı üniversiteler dışında.

Ya öğrenciler; Meslek eğitimi dışında toplumun beklentisi olan erdemlilik, çağdaşlık, doğruluk, eşitlik, sosyal adalet ve mesleki etik değerlerine sahip bir eğitim alıyorlar mı? Bu soruların cevabı ile yukarıda bahsedilen Anayasa Hükümlerinin, ülkemizde uygulanıp, uygulanmadığının cevabını da sizlere bırakıyorum.

Bağnaz ve doğma düşüncelerden uzak, demokrat, çağdaş, hür ve özgür düşünceye sahip, kalite ve üretken değerleriyle, mühendisliğini topluma yansıtan, mühendis nesillerinin yetişmesi için: İnşaat mühendislerinin ve İnşaat Mühendisleri Odasının yardımı ve katkıları olmalıdır.

Bu amaçla: İnşaat Mühendisliği Yardım ve Destekleme Fonu ile İnşaat Mühendisliği Kalite Geliştirme Kurulu, oluşturulmalıdır.

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ YARDIM VE DESTEKLEME FONU

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu (6235-7303) ve (66,85.KHK) Madde-2 (b) Fıkrası : “ **Mühendislik ve mimarlık ihtisas mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak**, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak;”

İnşaat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği Madde-5 (k) Fıkrası: “ İnşaat mühendislerinin mesleki çalışmaları ve yetkilerini kullanmaları sürecinde karşılaştıkları her türlü yasa ve yönetmelik dışı haksızlık, şeref ve onur dışı davranışlara karşı bütün girişimleri yapmak **ve üyeler arasındaki mesleki dayanışmayı güçlendirmek.**”

Madde-5 (n) Fıkrası: “Üye kitlesinin emeğinin değerlendirilmesi **ve yaşam standardının yükseltilmesi amacıyla çalışma yapmak.**”

Bu maddeler gereğince, yardıma muhtaç inşaat mühendisliği öğrencilerine ve ihtiyacı olan üniversitelerin inşaat mühendisliği bölümüne (proje, laboratuvar, araç, gereç ve diğer donanımlar), akdi ve nakdi yardımların yapılması için inşaat mühendislerinin katkıları ve İnşaat Mühendisleri Odasının (İMO) destek ve teşvikleri ile İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ YARDIM VE DESTEKLEME FONU oluşturulmalıdır,

Ayrıca bu fondan, yaşlı olup da muhtaç durumda düşen inşaat mühendisleri de faydalanmalıdır.

Müteahhit hizmetleri ve inşaat mühendisliği şirketleri dışında, yalnız kamuda ve özel sektörde çalışan inşaat mühendisleri ile ekonomik durumu iyi olan diğer mühendisler, gönüllü olarak ayda bir ekmek parası olan (bir lira) ile bu fona destek olduklarında: Ortalama 50.000 kişi inşaat mühendislerinden, toplanan para yılda, 600.000 TL. olacaktır. İyi bir örgütlenme ile bu para, birkaç yıl içinde milyonlara ve akdi ve nakdi yardımlarla birlikte büyük bir meblağa ulaşacaktır.

İnşaat Mühendisleri Odasının, kuruluş felsefesinden birisi de bu olsa gerek.

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ KALİTE GELİŞTİRME KURULU

Türkiye’de inşaat mühendisliğinin ve inşaat mühendisliği eğitiminin; durumu, sorunu, çözümü ile kalitesinin artırılması ve geliştirilmesi için örgütsel ve kurumsal çalışmaların yapılması şarttır. **Örgütsüz ve teşkilatsız hiçbir ideal gerçekleşemez.**

Bu amaçla, inşaat mühendislerinin desteğiyle İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) tarafından, İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ KALİTE GELİŞTİRME KURULU kurulmalıdır.

Bu kurulun temel görevi: İnşaat mühendisliğinin ve inşaat mühendisliği eğitiminin kalitesini yükseltmek ve geliştirmek için ilgili kurum, kuruluşlar ile eğitim kurumlarında etkin faaliyetlerde bulunmak değil, bu konularda projeler üretmek, istişare ve tavsiye hizmetlerinde bulunmak ve gereken maddi desteği sağlamak olmalıdır. Bunda amaç, inşaat mühendislerinin, piyasa koşullarında ki kalitesini yükseltmektir.

MÜHENDİSLİK KÜLTÜRÜ

Merkeziyetçi, hiyerarşik ve bürokratik mühendisliğin ötesinde, katılımcı, paylaşımcı ve her mühendis ayrı bir değer olarak görülen, çağdaş bir mühendislik kültürü oluşturulmalıdır.

Bu bağlamda, üretilmiş bilgilerden yararlanma, yeni bilgilere ulaşma, bilgileri analiz etme alışkanlığı edinilmiş, kaliteli ve kültürlü inşaat mühendisleri topluma kazandırılmalıdır.

Çağdaş bir inşaat mühendisliği kültürünün, oluşumu ve kazanımı için İnşaat Mühendisleri Odası (İnşaat Mühendisliği Kalite Geliştirme Kurulu) öncülüğünde ve desteğinde, İnşaat mühendisliği eğitimi veren kuruluşlar (üniversiteler) tarafından sağlanmalıdır.

MÜHENDİSİN YEMİNİ

Mühendisin Yemini : **“Bana verilen Mühendislik Unvanına daima layık olmaya; Onun bana sağladığı yetki ve sorumluluğu bilerek, hangi şartlar altında olursa olsun ancak iyiye kullanmaya; Yurduma ve insanlığa yararlı olmaya kendimi ve mesleğimi maddi ve manevi alanlarda yükseltmeye çalışacağıma namusum ve şerefim üzerine yemin ederim”**

Yemin: Ahlaki bir değer ve kültürel bir mirastır. Tanımı ise: Tanrı adına ant içmektir (Türk Dil Kurumu).

İnşaat Mühendisin Yemini, İnşaat Mühendisleri Odasındaki dosyada bir belge olarak bulunmaktadır.

Mühendisin Yemini; Teorik anlamda kalan bir belge olmaktan çıkarılmalı, yaşamsal bir değer olarak, sadık kalınması gereken ahlaki güç haline getirilmelidir. Yeminine sadık kalmayan da cezalandırılmalıdır.

İnşaat mühendisi yeminiyle yaşmalıdır. Yeminin, işlev hale getirilmesi için de gereken düzenlemeler yapılmalıdır.

Mühendisin Yemini ve Tescili; Mezun olunan üniversitelerde, Mezuniyet Döneminde, Mülki Amirin, Adalet Bakanlığı temsilcisinin, Rektör, Dekan, Bölüm Başkanı, Oda Başkanları ve diğer kuruluş temsilcilerinin huzurunda, sade bir törenle mühendislerin, Mühendislik Yemini yapmalıdır. Böylece bu törende Mühendisin Yemini, tescil edilmiş olunur. Törende, yeminin öneminden ve meslek üstü ahlaki değerlerden bahsedilmelidir.

Birçok maddi değerler satın alınır. Ancak, meslek üstü ahlaki değerler satın alınamaz. Kazanılır. Yemin de bu değerlerden en önemlisidir.

SONUÇ

Değerler, bir grubun ve bir topluluk üyelerinin önem verdiği ve gerçekleştirmek istediği şeylerdir. Bir kuruluşun oluşumu ve güçlenmesi, paylaşılan ortak değerlere bağlıdır.

İnşaat mühendisliği kurum ve kuruluş yöneticilerine ve İnşaat Mühendisleri Odası yöneticilerine düşen en önemli görev: İnşaat mühendisliği değerlerinin oluşmasına öncülük etmek ve bu değerler bütünlüğünü korumaktır. İnşaat Mühendisliğinin temel değerleri ise: Yardımlaşma, dayanışma, paylaşım, başarı, hizmet ve üretimde kalitedir.

Bu oluşumlarıyla, inşaat mühendisleri ve İnşaat Mühendisleri Odası; Topluma ve çevreye duyarlı, sürdürülebilir kalite, kültür ve kazanılmış değerleriyle, diğer meslek gruplarına ve mesleki kuruluşlara örnek bir model olabilir.